

פרשת נח

"וישלח את הע' רב ויצא יצ' א' ושוב..

וישלח את היונה..ולא מצאה היונה מנוח לכף רגלה.." (בראשית ח', ז'-ט').

העורב והיונה מייצגים שתי 'גישות חיים'.

'טיפוס העורב', אינו מחובר למקום מגוריו, אלא רואה בו פתרון טכני זמני. עם שינוי הנסיבות, ישוב על עקבותיו ויחפש לו מקום אחר- "יצ' א' ושוב".

'טיפוס היונה', מחפש חיבור למקום מגוריו, כך שימצא בו "מנוח" לנפשו, ולאחר שישתקע בו לא יביט לאחור- "ולא יספה שוב אליו עוד" (י"ב).

ליל שלישי – ז' בחשון בערבית, מתחילין לאמר "טל ומטר".

(לוח ארץ ישראל-הרב טוקצינסקי)

שעור פרשת השבוע: עודד פרידמן

י מ י ה ח ו ל		ש ב ת	
5.01	זמן תפילין /טלית	16.45	הדלקת נרות
8.37	סוף זמן ק"ש	16.55	מנחה א' 14.00 ב' 16.55
16.59←17.03	שקיעה		ערבית ושיעור הרב
12.45	מנחה א' (בחד"א)	6.45	שחרית א'
		8.30	שחרית ב'
16.50	מנחה וערבית	11.30	קידוש
17.20	צאת הכוכבים	17.10	לימוד 'דור לדור'
20.10	ערבית	13.30, 12.30	מנחה
		17.00	שיעור הרב ארי
7.30	שחרית נוער בביה"ס	17.40	צאת השבת

אחות תורנית- ילרי יום טוב

שבת
שלום

כרשת נח

עולם – זמן, מקום או נצח

בפרק ט' 12 כתוב: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים זֹאת אוֹת הַבְּרִית אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם וּבֵין כָּל נֶפֶשׁ חַיָּה אֲשֶׁר אֶתְכֶם לְדֹרֹת

עולם:

לפנינו ברית המתקיימת "לדורות עולם".

בפסוק 16 בפרק ט' כתוב: "וְהָיְתָה הַקְּשֶׁת בְּעָנָן וְרָאִיתֶיהָ לְזִכָּר בְּרִית עוֹלָם בֵּין אֱלֹהִים וּבֵין כָּל נֶפֶשׁ חַיָּה בְּכָל בְּשָׂר אֲשֶׁר עַל הָאָרֶץ": שוב ברית עולם בין ה' ובין נפש החיה.

כפי שאומר איבן-עזרא, מובנה של מילת עולם הוא: "ומילת **עולם** בכל המקרא לא מצאנוה כי אם על זמן ונצח".

חד וחלק – מובנה של מילת עולם **בכל המקרא** תיאור של זמן באופן כלשהו. [קוהלת ג' 11]

אפשר לראות כי בלשון חז"ל המילה "עולם" מופיעה גם במובן שונה. לדוגמא:

אבות ה' א' - בעשרה מאמרות נברא העולם, אבות א' ב' - על שלושה דברים העולם עומד, על התורה ועל העבודה ועל

גמילות חסדים, סנהדרין ח' ב' - מיתתן של רשעים - הנאה להן והנאה לעולם

עבודה-זרה נ"ד ב' - עולם כמנהגו נוהג, ירושלמי ע"ז פ"ג ה"א, במ"ר י"ג - העולם עשוי ככדור והים כקערה. אמר ר'

יונה: אלכסנדרוס מוקדון ביקש לעלות למעלה, והיה עולה עד שראה את **העולם** ככדור ואת הים כקערה. ועוד דוגמאות רבות שהמשותף להן הוא מילת "עולם" במובן אזור גיאוגרפי, מקום, האדמה והאוויר שבו אנו חיים.

כלומר, זו מילה המתארת את כל היש שבתבל וביקום, בעיקר היש הפיזי, החמרי, ובפרט התחום הגיאוגרפי.

בעל אנציקלופדיה אוצר ישראל, בערך "**עולם**" מוסיף ומסכם: "עיקר עניינו משרש **עולם** והוראתו נפלא ונעלם,

וכולל הזמן העבר והעתיד לבא". כלומר הוא מדגיש את עניין הזמן ומוסיף את עניין התעלומה.

הוא מוסיף כי חז"ל משתמשים במילת עולם להוראת התבל וכל היקום, והחיים החמריים בשם "חיי העולם הזה"

לעומת החיים הרוחניים לעתיד לבא ובאחרית-הימים בשם "העולם הבא".

בדעת מקרא הוא מתייחס למילים "**וחי לעולם**" ומעלה שתי אפשרויות- **האחת** - חיי נצח, חיים ללא מיתה או ללא

טעם מיתה, **השניה** - סתם חיים ארוכים באופן יחסי לבן-אדם, אבל לא חיי נצח [בדומה לרש"י בפירושו בתחילת

בראשית].

התנחומא קדושים הוא המקור לתוספת של בעל אנצ' אוצר-ישראל - "וכי תבואו אל הארץ ונטעתם - אמר להם הקב"ה

לישראל אע"פ שתמצאו אותה מלאה כל טוב, לא תאמרו נשב ולא נטע אלא הוּו זהירין בנטיעות, שנא' ונטעתם כל עץ

מאכל. כשם שנכנסתם ומצאתם נטיעות שנטעו אחרים אף אתם הוּו נטעים לבניכם. שלא יאמר אדם אני זקן כמה שנים

אני חי, מה אני עומד ומתייגע לאחרים למחר אני מת. אמר שלמה- את הכל עשה בעיתו גם את **העולם** נתן בלבם [קהלת

ג' 11], **העולם** כתיב חסר וא"ו. מהו כן? אילולא שהקב"ה **העלים** מלבו של אדם את המיתה לא היה אדם בונה ולא נוטע,

שהיה אומר למחר אני מת למה אני עומד ומתייגע לאחרים, לפיכך העלים הקב"ה מלבו של בני האדם את יום המיתה".

מדרש זה לוקח את המילה "עולם" הכתובה כתיב חסר ומפרש כי שורשה הוא המילה "נעלם", וכל משמעותה אינו

אלא יסוד התעלומה שבזמן ובמרחב בחיי האדם. אם בראיה שטחית נדמה לנו שזהו פירוש רחוק ומנותק, עתה לאחר

סקירת הפרשנות ושימושי חז"ל במילה זו נראה כי זהו פשטם של דברים וכי אכן כל כוונתה של מילת "עולם" הוא

להצביע על כל מה שנעלם מן האדם.

נמצאנו למדים - בתנ"ך משמשת מילה זו לתאור מימד הזמן, אולי לנקודת האיוסוף, העלומה מאיתנו, שקשורה בזמן,

ואילו חז"ל הרחיבו את השימוש בה לתאר את האיוסוף הפיזי, במיוחד הגיאוגרפי, הקיים ביקום, איוסוף שגם הוא

עלום מאיתנו.

נסיים בדברי הרש"ר הירש לבראשית כ"א 33, "ויקרא שם בשם ה' אל עולם"

מקום התרחשותו של מאורע זה הונצח לזכר עולם בשם "באר-שבע" ... במקום הזה נטע אברהם עץ... שם קורא אברהם "בשם ה' אל עולם", לא בשם "קונה שמים וארץ", המתגלה בהליכות הטבע על-פי סידרו, אלא ה' היחיד והמיוחד, הזורע את זרעו הנסתר של העתיד – בהווה! ...
והנה כינוי זה של הקב"ה, הנצמד ל"עולם" – כינוי אשר, כאמור, נזכר בתנ"ך רק בשני מקומות, אותו שתלו חכמינו ז"ל בפינו, יותר מכל כינוי אחר, בכל עת ובכל שעה. הם קבעו זאת לאחר שבפיהם קיבלה המילה "עולם" גם משמעות של "תבל", היינו ההווה הממשית והמצויאית ביותר, ובשניהם פעלו למענו דבר גדול לאין שיעור...

... אם תמצי לומר, אמת עוד יותר עמוקה טמונה בזה. נראה שהמילה "עולם" בתנ"ך – אין פירושה רק העבר והעתיד הנסתרים, אלא בכלל: כל הנסתר והנעלם מעינינו.

הן אך מתייחר האומר, שרק העבר והעתיד נסתרים ממנו. גם ההווה הממשי ביותר הוא ביסודו ולאמיתו של דבר - "עולם". כל ממשות עיקרה ושורשה ב"נעלם", שלו לבדו המציאות הנעלה ביותר.
הדמויות והצורות - מתחלפות: הכוח הפועל, הנסתר המונח ביסודו של כל נגלה, המופשט, ה"נעלם" – הוא העומד לעולם, יתרה מזו – הוא הנמצא האמיתי היחיד, שעליו אפשר לבנות.
וכן הוא אומר בקהלת:
"את הכל עשה יפה בעתו" – הכל עשה ה' יפה בהקשר אחד עם כל המצוי בעתו,
"גם את העלם נתן בלבם" – אבל גם שמץ מן הנסתר, העל-חوشي, נתן בלב האדם,
"מבלי אשר לא ימצא האדם את המעשה אשר עשה אלקים מראש ועד סוף" – אשר בלי השמץ הזה לא יגיע האדם לעולם לידי הבנתן של התופעות, ואף של הפחותה שביניהן.
יתכן שהשקפה זו, היא שגרמה להביע את המושג "תבל" במילה "עולם". הן תבל, בעיצומו של דבר, באמת עולם הוא. בעלי השקפה זו ביקשו להרגיל אותנו להרחיק ראות מעבר לכל תופעה, על הנגלה שבה, אל הנסתר המונח ביסודה, להביט אל ה' מלך העולם, המנהיג והשליט בכל הכוחות הנעלמים. שהכל חלק ממלכותו, כל הסובב אותנו בזה "עולם התעלומות". והוא גם אלוהינו, ולו אנחנו עם כל כוחותינו, בהווייתנו ובייעודנו. ואליו עלינו להתמסר בכל כוחותינו, לעשות רצונו ולהרבות כבודו לברכה – ברוך.

בוצץ להבי' - בנס fe אריס ודודה להבי'

אכ באודיאון

נר ז'כרון:

(תשס"ח)

ז' חשוון – יום פטירתו של חברנו בנימין רון ז"ל

בשבת אחה"צ - חגגנו באולם אשל עם חתני שמחת תורה: חנן פינקלשטיין- חתן תורה, ואשר רונה- חתן בראשית. לאירוע הגיע קהל גדול ומגוון מטף ועד וותיק, ששר בצוותא והתכבד בתקרובת נאה. בני גינזברג- מרכז ועדת דת בפועל, הנחה את האירוע. הוא פתח בהעלאה נוסטלגית של קוריוזים מהתקופה בה שמשה רותי פינקלשטיין כמטפלת מסורה האחראית על הקבוצה אליה השתייך, ואחריו עלה חנן ונשא את דבריו. אשר רונה, שאימץ את רעיון 'הבחירה המשפחתית' העלה את בנו בכורו לשאת את הנאום במקומו, ולאחר שהנער התגבר על התרגשותו, נאם בקול ברור שהלך והתחזק תוך כדי צבירת ביטחון עצמי ומתוכן דבריו מסתבר שמדובר בעילוי של ממש.

הרב ארי, קרא לנצל את המומנטום ולהגדיל תורה ולהאדירה בקיבוצנו, באמצעות הגברת הנוכחות בשעורים הקיימים ואף ליזום שעורים חדשים.

את האירוע חתם עדיאל גינזברג, בשלל חידות ודברי חידודין, הקשורים לפרשה ולשמות החתנים. הצבור נשאר זמן רב לאחר צאת השבת, ובכך ביטא את קורת רוחו מהמסיבה. תודה למארגנים, לחתנים, לנואמים ולקהל המשתתפים.

ביום ראשון - התבשר העם היושב בציון, כי שר התקשורת- משה כחלון, איש רב מעללים, פורש מהחיים הפוליטיים. חברי תנועת הליכוד הצרו על לכתו, והודו כי מדובר בפגיעה לא קלה בחוסנה של המפלגה. האם השר שהיה נאמן לדרכו, ולא חשש להתעמת עם שועי עולם, זעזע את הביצה הפוליטית? ממתי פוליטיקאי ועוד שר! משתחרר מכיסאו לפני שנבעט ממנו? האם לאחר שכיווץ את רווחי חברות הסלולאר, יכווץ גם את מספר חברי מפלגתו?

בימים אלו - נעשה ניסיון "להחזיר עטרה לי 'שנה בקיבוץ" ולהקים מקהלה, במסגרת החוגים אותם מציעה לנו ועדת תרבות. לשם כך פועלת באה גל ללא לאות, פונה לחברים ואף לשכנינו מהיישובים הקרובים, בכדי להגיע לנפח משתתפים סביר שיצדיק את המאמץ. המנצח המיועד - עזרא מוריאל, מעבד כשרוני במיוחד, קליל ובעל רקורד מרשים: חיל האוויר, הסתדרות המורים ועוד.. יגיע לשני מפגשי היכרות, ולאחר מכן ייחרץ גורל המקהלה בהתאם למספר המשתתפים. נפלה בחלקנו הזדמנות פז לחזור ולשקם את הישגינו המוסיקאליים, ובעיקר "לקום מחר בבוקר עם שיר חדש בלב.."

י"ט קי"א

השבת מתארחת בקיבוצנו

גילה פינקלשטיין-

המתמודדת ב"בית היהודי"

בליל שבת יתקיים חוג בית

במועדון לחבר-בשעה 20.30

בו תספר גילה על פעילותה: בעבר, בהווה

ומבטא אל העתיד.

הציבור מוזמן!

יישר כח לצור גולן!

שזכה להכלל בין מצטייני -
'מערך ההגנה של חיל האוויר'

ברכות בשם כל חברי הקיבוץ
וצוות חומ"ש

הרהורים בשולי חגי תשרי

בשבח ה"חייל האלמוני"

הוויכוח בסעד על אמירת התודה, ל"עוסקים בצרכי ציבור באמונה" עתיק! אבל נדמה לי שבשנים האחרונות המציאות משתנה לטובה, וחברים לא מעטים זוכים להכרת תודה ציבורית כזו או אחרת, ובכל זאת אני מבקש להעלות על נס הפעם, דווקא את אותם "אלמונים" שדואגים לכולנו, מבלי לזכות לדעתי בהכרת תודה מספקת. ולהלן רשימת מכולת:

רצית מקום בבית הכנסת – כל שעליך לעשות הוא למלא פתק.

רצית ארבעת המינים – המאמץ הנדרש ממך הוא למלא טופס הזמנה.

רצית לארח אורחים ולהשביעם כראוי – "שוק שישי" ערוך ומזומן.

חלילה אתה נזקק לסיוע בהקמת הסוכה – אל דאגה יש מי שמטפל בכך.

אתה מעוניין לשמוע שיעור לנשמה – אל דאגה יש מי שעבדו על כך והשקיעו מזמנם למען כולנו.

והרשימה עוד ארוכה מאד מאד!

אז לכל אותם "אלמונים" והפעם במפורש, לא לאלו שעומדים בראש המערכות, יישר כוח ותודה מקרב לב, על עשייה לשמה אמיתית למען כולנו.

ומכאן לענייני דיומא:

בשבח אי הידיעה

בעקבות התפתחות הנגישות למערכות מידע וידע (בעיקר בעזרת האינטרנט), הוגדרה כבר תקופתנו "כעידן המידע". מחקרים חברתיים רבים, מקדשים את מסירת האינפורמציה לציבור, והופכים אותה (את הפצת המידע) לכלי ניהולי ממדרגה ראשונה. אין לי כמובן מחלוקת עם ההגדרות הללו, ובכל זאת אני מבקש להעלות על נס ומתפלל באופן אישי מפעם לפעם לפחות מידע וידיעה!

מדובר כמובן במידע אישי שמגיע לבעלי תפקידים כאלה ואחרים, ושאני מניח שכולם ללא יוצא מן הכלל, היו מעדיפים שלא להיחשף למידע המדובר.

אשר על כן בכל פעם שחברים מבקשים מסירת אינפורמציה רבה יותר (לדוגמא בעת הדיון על בחירת צוות תל"ם החדש) אני מציע להפנים, שיש מקרים שבהם דווקא, מצבו של הקוף שאינו שומע, אינו רואה, ואינו מדבר הוא התגלמות האושר.

בשבח האיזון והפרופורציה

אתחיל בסיפור אמיתי : לפני חודשים ספורים פנה אלי חבר פלוני, ובפיו סיפור על חבר אחר הגורם לעוולה בלתי אפשרית לשתי משפחות חברים. לשאלתי מהיכן המידע הוא ענה "שמעתי זאת ממש באזני מפלונית", החלטתי אם כן לפנות לפלונית, על מנת ללמוד מכלי ראשון על האירוע, ותשובתה הייתה "לא מדובר על שתי משפחות, אלא על אחת בלבד" והוסיפה זו וענתה, "שמעתי זאת במו אזני, מקרובים מדרגה ראשונה של אותה משפחת חברים" הודיתי על המידע (ראו לעיל!) והחלטתי לפנות לאותם קרובים, וזאת על מנת שגם הפעם

יהיה בידי מידע מכלי ראשון. יצרתי את הקשר הנדרש, ובתשובה לבקשתי ללמוד לעומק את "סיפור העוולה" ענו הללו: "חס וחלילה – לא מדובר על מקרה עדכני, אלא על אירוע שהתרחש שנים לא מעטות לפני כן, ודווקא עכשיו הטיפול שמשפחתנו זוכה לו, הוא לעילא ולעילא".

עד כאן הסיפור ומכאן להמלצתי- למרות שהביקורת היא נשמת אפה של הדמוקרטיה, ואור השמש והחשיפה מחטאים הכול, בכל פעם שתשמעו ו/או תקראו דברי ביקורת, הצבועים כולם בצבעי שחור ולבן, השאירו מקום לספק שמא הביקורת איננה מאוזנת דיה, ואולי אף מנצלת את העובדה שהמבוקרים, מתנהלים לא פעם "בידיים קשורות" בכל הקשור לתשובות ציבוריות למאמרים כאלה ואחרים, וזאת על מנת שלא לפגוע חלילה ולו בנפש אחת החיה בתוכנו.

הוקי

"קריאת שמע"

לכל מתפללי המנין השני בשבת (8.30),
 עם המעבר לשעון חורף והזריחה המוקדמת יש להקדים
 ולקרוא קריאת שמע (שלוש פרשיות) לפני התפילה על
 מנת לקרוא 'קריאת שמע' בזמנה. כך יש לנהוג עד חנוכה
 - אז ניתן לחזור ולקרוא 'קריאת שמע' ברצף התפילה.
 בברכת 'וגשמים בעיתם'
הרב ארי סט

תודה ותודה !

בחודשי הקיץ השתתפנו בשיעורי התעמלות במים שהתקיימו בבריכה.
 תודה לדרורה רוזנמן שיזמה וארגנה ותודה לנועם בלס שהדריך אותנו באופן מקצועי ובסבלנות אין קץ.
 היה מועיל והיה גם כיף. מצפות לקיץ הבא.

קבוצת ה-'הידרותרפיה'

אמיכל ואמני אחיטוב מלי טוב תענו!!

להולדת הנכדה

אניסואי אהרל'ה איברמן עם בח"ל פרסיףה

בת לאאלונה וצידו אחיטוב

ואניסואי טלי איברמן עם בח"ל רונן

"אין הצולט מתקיים אלא הפיל היה פיהט של תינוקות.. עוסקים בתורה." (כרוך האור - האלינו)

חברינו יהודה רוזמן ז"ל נתבקש השנה לבית עולמו. יהודה קבע הרבה עיתים לתורה, ואהב את הלימוד בבית המדרש. חיבה יתרה הייתה לו, לילדים העוסקים בתורה, לילדים המשתתפים בלימוד ובתפילה בציבור.

משפחתו החליטה למען אזכרת שמו, לתרום, להעשיר ולחדש את ספרית בית המדרש, בעשרות ספרי לימוד וקריאה לילדים. הספרים עוסקים בתחומים שונים ביהדות: החל מספרים בתחום פרשת שבוע ועד סיפורי חכמים וספרי קומיקס שונים.

ואכן, הילדים הבאים בשבתות ובימי החול לבית המדרש, נהנים מעיון וקריאה בספרים אלו.

אנחנו מודים למשפחה על התרומה, ומבקשים מההורים לדאוג ולוודא שבסיום הקריאה בספרים הם יוחזרו למקומם. מעבר להשגחת ההורים על שמירת הספרים, אנו פונים ומבקשים הן ממארגני תפילת ילדים, והן ממשנתפי הלימוד 'מדור לדור' – להשיב בסיום הפעילות את הסדר בבית המדרש על כנו, לשים לב שכל הספרים חזרו למדפים, ולא נשארו מפוזרים על השולחנות, לא מתחתיהם, ואף לא מחוץ לבית המדרש.

נקווה, שמתוך עיון בחיבה בבית המדרש בצעירותם, יצטרפו הילדים לתפילה ולימוד אף בבגרותם.

קטן ו. דת והספרייה התורנית - בני

חולית התעמלות לילדים אולטרא

לנשים: החוג עם ישראלה מתחדש החל משבוע זה. יום א' 10.30, בחדר כושר. "שיטת אלבאום" בהדרכת חמי. יום ה' 9.00, בחדר הנצחה.

לגברים: בהדרכת בן ציון שקלאר. יום ב' 17.45, בגן רימון.

מוזמנים להצטרף - **כרוכה אורן**

מועדון הסרט הטוב

ביום ראשון 21/10/12 בשעה 17:30 יוקרן במועדון לחבר הסרט:

"מחברים לחיים" - לעוף בכיסא גלגלים

בעקבות תאונת מצנח רחיפה, פיליפ, אריסטוקרט עשיר, שוכר כמטפל ביתי את דריס, צעיר מהסלאמס שזה עתה השתחרר מהכלא - את האדם הכי פחות מתאים לעבודה. ביחד הם הולכים לשלב את ויואלדי ו-"Earth Wind and Fire", דקלום שירה וסלנג, חליפות עם ג'ינס וטרנינג. שני עולמות שונים ורחוקים, שהולכים להתנגש, להתערבב, כדי להוליד חברות שהיא בה בעת מטורפת, מצחיקה, מרגשת, אמיצה ובלתי צפויה. בסרט מחברים לחיים נוצר קשר מיוחד שיפיק מהם ניצוצות ויהפוך אותם לבלתי פגיעים. **כולם מוזמנים!**

קיבוץ סעז הספור פי-
 לאה מיטמן מספרת "עז ראשון מולדת":

בארגנטינה חונכתי בבני-עקיבא מגיל עשר, לאידיאליזם – שישראל היא ביתי.

בשנת 1953, עליתי לארץ עם הוריי ישר לקיבוץ סעד, שם כבר התגוררו אחי איציק ואשתו יוכבד. הפלגנו באוניה מארגנטינה לאיטליה. האניה היתה גדולה מאוד, והייתי עם חבריה מהמכון למדריכי חו"ל – מכל התנועות, כולל בני-עקיבא, שם הכרתי אותם לראשונה. כצעירים, עשינו כל יום המון הווי. בכל יום היו קונצרטים, ואנו – שהיינו במחלקה השלישית – קיבלנו רשות להיכנס למחלקות הראשונה והשנייה כדי לשמוע אותם. הגענו לאיטליה ולאחר שהייה של שלושה ימים בגנואה, עלינו על אניה קטנה יותר. הנסיעה הייתה מפרכת. הרגשתי נורא וירדתי ארבעה ק"ג ממשקלי. לבסוף הגענו לנמל חיפה. ראיתי מרחוק את איציק ויוכבד שבאו לקבל אותי ואת הוריי. השארנו את כל המזוודות והמטען במחסני הנמל, ולקחנו בידינו רק את תיקי העור המשובחים – אותם ייצר אבי במפעל העור שהיה בבעלותו. פנינו לתחנת האוטובוסים ונסענו מחיפה לבאר-שבע. איציק בישר לנו שמדובר בנסיעה ארוכה – של ארבע שעות.

להבדיל מהאוירה התרבותית ממנה הגענו, ראיתי לפתע אנשים הנכנסים לאוטובוס עם תרנגולות קשורות ברגליהן – שהונחו מתחת למושביהם – לא יכולתי לשאת את המחזה הנורא הזה. כשהתחלנו לנסוע, החלו הנוסעים לאכול, לפצח גרעינים ולהשליך את הקליפות מבעד לחלונות. היה זה הלם תרבותי ראשון.

כשהגענו לסעד – בראש חודש ניסן, יענקל גיטמן ז"ל חיכה לנו עם גיפ ולקח את כל החבילות, ואני עוד הספקתי באותו ערב לראות את החברים שלי מארגנטינה. בחדר-האוכל נערכה חתונתם של חיים ויהודית אפשטיין. הגעתי ישר לפחון מול הרפת, שגם שירותים לא היו בו. בפחון הזה היינו ארבע חברות – שתיים מהן אמריקאיות, אני ושוש אייל. שוש לקחה אותי תחת חסותה. ידעתי עברית, אבל פחדתי לדבר בשגיאות ולכן דיברתי מעט מאוד, עד ששוש הכניסה בי את הביטחון והתחלתי לדבר שוטף. בפחון היו עכברושים – לא הכרתי את החיה הזאת, ופחדתי מהם נורא. מכיוון שהיה זה ערב פסח, נתנו לנו לשפשף את כלי האלומיניום לכבוד פסח.

בהמשך, נכנסתי לעבוד במטבח ב'תור ראשון'. השומר העיר אותי בארבע בבוקר. הוא נאלץ לחכות לי, כי היה חושך והמגפיים היו נתקעות בתוך הבוץ, ולא יוצאות. מאחר ולא הצלחתי לעשות צעד קדימה, הוא היה צריך לחלץ אותי.

כך עשיתי צעד ראשון במולדת...

”אחת מלפנינו” – אלה כף מספרת על אמה

אבי נולד בטריפולי שבלוב, ואמי נולדה בתוניס ב”נאבלס” שזוהי עיר עם הרבה יהודים. אבי התגלגל והגיע לתוניס אחרי שפרצו מהומות בטריפולי והערבים הרגו הרבה יהודים. אביו שלח אותו שיגיע לתוניס עם אמו ועם עוד אח קטן – שהיה עוד תינוק. בדרך אמו נפטרה והוא- נער צעיר, נשאר עם התינוק שבכה מרעב, ולבסוף מת בדרך. אבי הגיע לתוניס ברגל, ולמזלו מצא שם בית מוגן בו הניח את ראשו ולאחר מכן חיפש עבודה ומצאה אצל מעסיק שאף ערך לו בר-מצווה מאוחרת בגיל שבע – עשרה.

את אמי הכיר בתוניס וביחד הקימו משפחה בת שלושה ילדים (שאחד מהם נפטר) שהתנהלה על מי מנוחות ובשכנות טובה עם הערבים והאיטלקים.

אבי עבד בבית חרושת למשקאות חריפים, ואמי היתה עקרת בית. למדתי בבית-הספר של ’אליאנס’. כך חיינו בטוב עד שפרצה המלחמה עם הגרמנים שהגיעה גם אלינו. הגרמנים הגיעו לתוניס בשנת 1942. אבי עבד כבר בבית-חרושת גדול למדי באזור יוקרתי. ביום השני לפלישת הגרמנים הוא לא הצליח לבוא הביתה. אמרו לנו שהגרמנים עומדים בדרכים ותופסים יהודים. אני ואמא רצנו בדרך וראינו את השיירה יוצאת מתוניס לאיזה כפר נידח – ’גיבליה’. כשחזרנו הביתה נודע לנו שגם אחי נתפס והגיע ל’ביזרטה’, עיר הנמל של תוניס. נשארנו לבד בבית והיו כל הזמן אזעקות. כל בתי הספר נסגרו, והעיר התמלאה ביהודים מארצות שונות שהתקבצו בתוניס.

לאחר מכן, התחילו להוציא יהודים להורג. היה קשה מאד בבית – הייתי הגדולה עם האחים הקטנים שלי ועם דודה משותקת. בכל פעם שהיתה אזעקה היינו עולים למיטתה והיא שמה עלינו את ידיה והיינו מתפללות: ”שמע ישראל”. אמי חיפשה עבודות בכדי לפרנס אותנו, שנוכל להתקיים. פעמים רבות היו דופקים בדלתות ומבקשים בחורות צעירות ונאות. למזלנו שכנינו האיטלקים אמרו לגרמנים שכאן לא גרים יהודים. כל הזמן פחדנו – היינו שומעות את צעדי הגרמנים ואת דפיקותיהם על הדלתות, הם כל הזמן חיפשו. אבל עברנו את התקופה, היא לא היתה ארוכה – הגרמנים היו אצלנו חצי-שנה. אבל היו להם כוונות אמיתיות להשמיד אותנו – הם כבר הקימו את הכבשנים לכך, למזלו של העם היהודי – בתוניס הם לא הספיקו. האמריקאים היו כבר בדרך אלינו. כשירדתי ביום ששי לפני שבת לזרוק את האשפה שמעתי את הערבים רצים וצועקים – ”האמריקאים באו, האמריקאים באו!” הלכתי לרחוב הראשי וראיתי את הסקוטים – הם היו הראשונים שנכנסו.

אחר-כך חזרו אבי ואחי. יום אחד חזרתי הביתה והבאתי איתי חייל אמריקאי יהודי. הוא הראה לנו את המגן-דוד שהוא ענד.

אחרי המלחמה נולדה אחותי הצעירה שושנה, והיינו חמישה ילדים בבית. אח”כ מצאתי את דרכי לתנועה – הייתי בתנועת תורה ועבודה – ברית חלוצים דתיים (בח”ד). היינו נפגשים בשבתות במרתף של בית הכנסת הגדול ומדברים על הארץ ועל עליה.

היו לנו גם שכנים ערבים. פעם היתה לי בעיה עם ילד ערבי וקיללתי את מוחמד. הילדים רצו להכות אותי אבל השכנים התערבו ואמרו שאני בסך הכל ילדה ולא יודעת כלום.

אחי הגדול, אחרי שחזר מן השבי התחיל להתארגן לעליה ארצה. שנינו היינו באותו ראש ושמרנו הכל בסודיות. כשהגיע הזמן לעלות, הורי לא רצו לחתום לי. ביקשתי מאחי לעזור לי, כי אבי לא רוצה לחתום ואמי בוכה כל הזמן. הם ניסו להשיא אותי ואני לא הסכמתי. אחי אמר להם שאי-אפשר להשיא אותי בניגוד לרצוני. ביקשתי מאחי שיעזור לי לשכנע את אבא לחתום לי. הקונסוליה היתה פתוחה רק בשבת, ואחי אמר לי שיהיה זה חילול שבת. אבל מה לעשות – והייתי צריכה את חתימתו של אבי? אחי הצליח לשכנע את אבי, אבא נכנע וחתם. אחי עמד לנסוע לפני – אבל גיסתי ז"ל גילתה הכל ברגע האחרון והורידה אותו מהאניה. הוא אמר לי שאין לו ברירה, אבל הוא רוצה שאני אעלה.

כך עלינו ארצה. היינו קודם בהכשרה בצרפת, בטולוז. כשהגיע הזמן לעלות התאספנו כולנו ונפגשנו במוצאי-שבת במרסיי, וממרסיי יצאנו לארץ-ישראל. נסענו באניה שקראו לה "מוניקה" – ששימשה להובלת סוסים, והיה בה ריח נורא ואיום. הנסיעה היתה נוראה – במשך כל שמונת הימים שהיינו על האוניה לא אכלתי ולא שתיתי – רק הקאתי. ביום האחרון, במוצאי שבת, כשהגענו לחיפה עלינו כולנו לסיפון ורקדנו ושרנו, וביום ראשון ירדנו ומיד ריססו אותנו בד.ד.ט.

הבנים הלכו לצבא. שלוש בנות מקזבלנקה, הלכו לבית צעירות, ולי נתנו כתובות של עשר קבוצות של הקיבוץ הדתי. נשלחתי לפרדס-חנה למחנה עלייה ושם שהיתי שנה תמימה. מפקד המקום אמר לי להישאר שם ולעזור למשפחות ברוכות הילדים. כשתמה השנה ביקשתי ללכת. החלטנו שאלך לקיבוץ. עשיתי אן-דן-דינו, והפור נפל על סעד. היה זה יום ראשון והיה גשום מאד, אז המפקד אמר לי לחכות עוד יום, וכך יצא שעליזה (שטיינמץ) הגיעה לקיבוץ ביום ראשון ואני – ביום שני, הקדימה אותי ביום.. גם ביום השני היה גשם, ובסעד תחתית היה בוץ עד הברכיים. נתן קאופמן, שהיה מזכיר פנים, קיבל אותי, ונכנסתי לגור באוהל עם עליזה. למחרת קמנו – היה זה בשנת 1950 – והיה שלג.

בסעד תחתית היתה אוירה מאד טובה. כל שבת היינו יושבים יחד ושרים, והיה נחמד. חדר האוכל היה גם בית-הכנסת והוא היה הכל. יהודה אל-עמי היה אופה לנו עוגות לשבת. ואז הגיע גרעין ז', והתחילו החתונות. היו אז כמה חתונות – עליזה ועזרא, רחל ואריה קרול, ואנחנו. אני כבר התחתנתי בחדר-האוכל החדש. הכרתי את קותי בחלוקת האספקה הקטנה. דיברנו האחד עם השני ולאט לאט נתהדקו הקשרים בינינו.

כל השנים שלי בסעד – אפשר לומר תשעים אחוז מהן – עבדתי במטבח. עבדתי כמה שנים עם יעקב דרורי. הוא היה מחסנאי טוב ונעים הליכות כלפי העובדות. חשוב לי לציין גם דברים אחרים. אני כבר חיה בסעד יותר משישים שנה, וכואב לי – שבמשך כל השנים אף-פעם לא מוניתתי לשום ועדה. הייתי מבשלת ראשית ומעולם לא שלחו אותי לקורס בישול. בכל-זאת המשכתי לעבוד במטבח, ואהבתי את העבודה. כואב לי גם שאף אחד מן הילדים שלי לא נשאר קשור לקבוץ. ונשארנו לבד. אבל יש חברים טובים. הנה נפלתי ונפצעתי קשה – לא היה חבר או חברה שלא ביקרו אותי ושלא הביאו לי משהו, או הרימו טלפון אלי לבית-חולים ואח"כ לשיקום לשאול אותי לשלומי וכיצד אני מתקדמת. היום כל החברים הם חברים טובים, ואנו חיים בהשקט ובשלווה, רק שהקב"ה ייתן לנו שלום מלא ושהקיבוץ ימשיך להיות כפי שהוא ושנהיה תמיד חברים טובים האחד עם השני.

מבטע

במטע - בשבוע האחרון ערכנו במטע סיור מעקב שכלל את המלווה המקצועי שלנו – משה בסר. עיקרי הממצאים של הסיור; באופן כללי רוב רובן של חלקות האבוקדו נראות במצב משביע רצון. חלקה אחת, במטע הבוגר, חלקה בת 30 דונם, זקוקה לתוכנית רצינית להבראתה. קיים פיגור מה בעבודות תחזוקת המטע – גיזום, חיגור, עישוב ועוד. פיגור זה נוצר עקב מחסור בעובדים קבועים. בכוונתנו לפעול ולקדם עבודות נדרשות אלו ע"י תוספת עובדים זרים קבועים למטע.

ציוד עזר מתקדם שרכשנו ופיזרנו במטע למעקב צמוד על רמת מי ההשקיה בקרקע, מאפשר לצוות להשקות באופן מיטבי, ולחסוך במשאב יקר המציאות (קרוב ל- 20% בהשוואה לעונה הקודמת). בד בבד, אנו בודקים האם רמת החיסכון במים, עלולה לגרום לנזקים עתידיים במטע וביבול. בקרוב מאוד יערך סיור דומה בפרדס. יישר כוח לצוות.

סעד אסף – זוכרים את החוב של אגרקסקו בגובה של כ- 400,000 ₪ לחממה? חוב שעם פרוק החברה, חשבנו כי הינו חוב אבוד? ובכן, בימים אלו הגיע מכתב מיו"ר ארגון מגדלי הירקות, כי מסתמנות הסכמות עם הבנקים, ויתכן כי יוקצה סכום של 26 מיליון ₪ להחזר למגדלים שנפגעו, על פי מדדים שבית המשפט קבע. נו, ימים טובים הגיעו, אולי נראה חלק מהכסף חוזר הביתה.

כולנו מודעים, כי מעת לעת מופיעות בעיות משמעת אצל התאילנדים. בשבועיים האחרונים התפתח אירוע כזה שהצריך אותנו לערב את המשטרה. לאחר פעולה נחושה ומשולבת (אך רגישה, ללא ציניות) סיימנו את האירוע והעברנו את העובדים למעסיק אחר, רחוק יחסית מסעד.

נכון כי ידעו החברים, שאנו משתדלים מאוד ומשקיעים מאמצים ומחשבה רבה בכדי להעניק לעובדים תנאי העסקה הולמים וזוכים לתת להם תגמול הוגן. בעת הזו, אנו חסרים מאוד בעובדים, ולמספר לא קטן של ויזות אין עובדים בפועל. ועוד, במסגרת שינוי התב"ע של סעד, אנו מסמנים מקום אחר, קצת מרוחק להצבת המבנים של העובדים. בכוונתנו להוציאם מתחום מגורי החברים, וזאת במטרה לכבד את תנאי החיים השונים כל כך של החברים והעובדים הזרים, וכן לאפשר איכות חיים טובה יותר לכלל האוכלוסייה.

הפקעת שטחים – במסגרת הערכות שונה של צה"ל באזורנו (הכוונה להוציא את מחלקות החיילים מתוך הישובים), הופקע מאיתנו שטח בן 35 דונם מחלקת "נחביר" (קרוב מאוד לגדר הגבול), לטובת בניית מחנה צבאי. אנו בקשר עם הצבא והגורמים האחראיים השונים על מנת למנוע נזקים עקיפים, וכן במטרה לקבל את הפיצוי הכספי המגיע לנו בגין הפקעת קרקע זו.

בימים אלו סיימה חברת מקורות את הנחת צינור המים השפירים לרצועת עזה (החלק העובר במשבצת סעד לאורך כביש 25). סיירנו עם השמאי לאורך תוואי הצינור, ומקווים כי בקרוב נוכל לקבל פיצוי על הנזקים שפרויקט מים זה גרם לנו.

לול – השבוע נשלח למשחטה מדגרי הפיטום הרביעי השנה. לצערנו, אחוז מסוים מן העופות נגוע במחלה ההופכת אותן לעופות טרפים (צומת גידים – שם המחלה), שאותם מוכרים לגויים בחצי מחיר. נקווה כי למרות זאת, המדגרי יהיה ריווחי. בלול הרבייה הכבדה, ממשיכה להקת המשוכנות להתפתח יפה, וכבר הגיעה לרמת הטלה ופוריות הקרובה ללהקה בוגרת.

מחלק חשמל – בסיומו של תהליך ארוך ומייגע (ממש) הפקדנו השבוע על שולחן רשות החשמל בקשה ערוכה ומסודרת כנדרש, לקבלת רישיון חלוקת חשמל. נקווה כי במהרה בימנו, נוכל לממש בקשה זו, להיות מחלק חשמל כחוק. למי ששכח נזכיר כי למהלך זה מספר יתרונות, ביניהן חיסכון כספי של כ- 3.5% במחירו של החשמל לצרכן.

ענת חלופה, חלופה

נוער סעד היקר - סניף בני עקיבא

שלום רב לכולכם,

ברצוני להודות לכם באופן מיוחד על השתתפותכם המשמעותית בשמחת הקפות שניות בקיבוץ ברור חיל השנה. הירתמותכם המיידית לאתגר, השמחה והמרץ בה נעשו הריקודים, יחד עם הצניעות המתבקשת, היוו קידוש ה' מיוחד בקרב קהילה שזו לה פעם ראשונה שהיא מקיימת אירוע כזה.

עלו והצליחו ולכו מחיל אל חיל ובעזרת ה' שנוכה להוסיף ולהאיר את האזור כולו.

בברכת התורה,

הרב משה שחור - " בעין יהודית" - שדרות

אכתב תודה

כבכל שנה גם השנה לקראת החגים, זכו בנינו המתגוררים בדיור מוגן בתרומה צנועה מאת חברי סעד. לפניכם מכתב תודה אשר נתקבל מ"בית כהן" בבאר שבע בו מתגורר כפיר שוהם.

לחברי קיבוץ סעד הנפלאים

תמיד זוכרים אותנו- ובזה אנו גאים

אין ספק שתרומתכם מזכה אותנו לשדרוג דירתנו.

תבורכו,

גמר חתימה טובה

דיירי בית כהן, הצוות ואתי יעקב